

2014.03.12.Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Vedr. Høring om funktionelle lidelser

Til Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Allerførst vil jeg gerne sige tak for, at udvalget har inviteret til en høring om funktionelle lidelser. Det store antal tilmeldte, heriblandt mange patient-repræsentanter, vidner om, at initiativet bliver hilst velkommen af mange syge borgere, som er kommet i klemme, fordi de er blevet fejldiagnosticeret med denne psykiatriske diagnose.

Dernæst vil jeg tillade mig at komme med lidt baggrundsviden forud for høringen til udvalgsmedlemmernes orientering. Min baggrund for at kunne gøre dette er, at jeg, siden jeg selv blev syg i 2005 med diverse alvorlige, autoimmune sygdomme (lupus, sjøgrens og hughes' syndrom) samt duft- og kemikalieoverfølsomhed (MCS), har beskæftiget mig med området. Herunder har jeg fungeret som frivillig talsmand for MCS-ramte og har samarbejdet med flere patientforeninger som kæmper mod fejldiagnosticeringen, bl.a. omkring debatindlæg i Ugeskrift for Læger og Dagens Medicin. Endvidere var jeg med til i 2010 at etablere hjemmesiden www.mcsfokus.dk, og senest har jeg taget initiativ til oplysnings-kampagnen 'Drop duftene – for sundhedens skyld' og den tilhørende hjemmeside www.dropduftene.dk.

Begrebsafklaring

Definitionen på "funktionel lidelse" er ifølge diverse autoritative opslagsværker følgende:

Politikens store fremmedordbog:

"funktionel

2. (om lidelse): som ikke kan påvises organisk, men beror på psykiske forhold."

Gyldendals psykologisk-pædagogisk ordbog:

"funktionel forstyrrelse

sygdomssymptomer, sædvanligvis legemlige, som er forårsaget af psykiske konflikter, belastninger osv. og ikke skyldes nogen organisk skade."

Den Store Danske Encyklopædi:

"funktionel lidelse

sygelig tilstand, der viser sig ved symptomer, som ikke kan forklares ved biokemiske eller fysiologiske forstyrrelser eller ændringer i organerne. Betegnelsen brugtes navnlig tidligere som synonym med neurose."

Klinisk Ordbog:

"funktionel lidelse

tidligere anvendt betegnelse for sygelig tilstand karakteriseret ved funktionsforstyrrelser som ikke baseres på pato-anatomisk påviselige forandringer."

Man kan i medicinsk fagsprog se "funktionel" brugt som modsætning til "organisk". Jf. fx i Klinisk Ordbog opslagsordet "funktionel klapfejl" om "hjertefejl der beror på svigtende funktion af hjertemusklens, mens klapperne selv ikke frembyder forandringer". Dvs. i betydningen "hvor et organ i kroppen tydeligvis ikke fungerer, som det skal, men hvor der ikke er sket skade på organet". Denne brug af ordet implicerer selvsagt ikke, at der så må være tale om noget psykisk betinget.

Når Per Fink, og andre psykiatere med ham, anvender betegnelsen "funktionel lidelse", er der imidlertid tale om en psykiatrisk lidelse, og man anvender da også diagnosekoden /DF458 Anden somatoform tilstand/. Denne diagnosekode er en psykiatrisk diagnose placeret under hovedkategorien "Psykiiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser [DF00-DF99]" i SKS, som er den danske version af WHO's sygdomsklassifikationssystem ICD. Betegnelsen og diagnosekoden dækker over det, der i daglig tale kaldes "noget psykosomatisk". Tidligere også benævnt "hysteri", "neurose", "ondt i livet" m.v.

Hvad er problemet?

Problemet er, at Per Fink – helt i strid med ICD og SKS – henregner en række anerkendte fysiske sygdomme såsom migræne, fibromyalgi, ME og duft- og kemikalieoverfølsomhed – som alle har egne, ikke-psykiatriske diagnosekoder i SKS – til denne psykiatriske kategori og fejldiagnosticerer dem med den psykiatriske diagnosekode /DF458 Anden somatoform tilstand/. Dermed bliver sygdommene til noget, der kan tænkes og trænes væk med kognitiv terapi og genoptræning, hvis blot patienten vil.

Per Finks alternative og selvbestaltede diagnosticeringssystem markedsføres dygtigt fra Forskningsklinikken for Funktionelle Lidelser i Århus, både i medierne, gennem kurser for læger og nu også gennem en klinisk vejledning fra DSAM, Dansk Selskab for Almen Medicin.

Fejldiagnosticeringerne får som konsekvens, at patienter/borgere med de nævnte sygdomme for det første ikke får tilbudt et for deres sygdom relevant behandlingstilbud i sundhedsvæsenet, og, for det andet, at de ikke får tilkendt de sociale ydelser og forsikringsudbetalinger, som deres sygdoms art og sværhedsgrad i det enkelte tilfælde måtte berettige dem til. Efter årelange, ressourcekrævende, groteske sagsforløb må borgerne i sidste ende (hvis de har råd til det) lægge sag an ved domstolene for at få de ydelser, de har krav på, hvilket selvsagt ikke er rimeligt. Fejldiagnosticeringerne resulterer i stor, unødigt menneskelig lidelse, såvel som i et omfattende ressourcespild.

Sundhedsstyrelsen er adskillige gange fra patientside blevet gjort opmærksom på det uholdbare i det århusianske diagnose-anarki, der er klart i strid med WHO's klassifikation, som Danmark er forpligtet til at følge. Men ikke alene har man i Sundhedsstyrelsen siddet kritikken overhørig; man arbejder også aktivt på i samarbejde med regionerne at placere behandlingen af patienter med de ovennævnte diagnoser (migræne, fibromyalgi, ME og duft- og kemikalie-

overfølsomhed m.v.) i psykiatrisk regi. Dette er åbenlyst uholdbart og helt uacceptabelt. Det er et svigt og et overgreb på en stor gruppe syge borgere.

Det er derfor på høje tid, at politikerne griber ind.

Kritik fra patienter og fagfolk

Per Finks idiosynkratiske synspunkter og ikke mindst den seneste vejledning fra DSAM har mødt massiv kritik fra såvel patienter, patientforeninger og paraplyorganisationen Danske Patienter som fra fagfolk. Herunder fra blandt andre Videntcenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed og Dansk Reumatologisk Selskab.

For et hurtigt overblik over nogle af de kritiske debatindlæg og hørings svar vedr. vejledningen, se venligst:

<http://mcsfokus.dk/tags/horingssvar>

Yderligere fire debatindlæg om dette emne, der har været bragt i Ugeskrift for Læger, kan ses her:

<http://mcsfokus.dk/tags/debatindlaeg>

Jeg ser frem til høringen onsdag den 19. ds.

Med venlig hilsen

Mette Toft
Naglersvej 1
3000 Helsingør
4920 3503
mettetoft@ymail.com

www.dropduftene.dk